

SPIS TREŚCI

Cum gratia et amicitia 9

List gratulacyjny Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN
oraz Komisji Archeologicznej Oddziału PAN we Wrocławiu 17

Tabula Gratulatoria 18

Bibliografia prac Marty Młynarskiej-Kaletynowej 20

I

OSADNICTWO WCZESNEGO ŚREDNIOWIECZA TEORIA I PRAKTYKA BADAWCZA

KRZYSZTOF JAWORSKI

Przypis pisany z pamięci... 33

JUSTYNA KOLENDĄ

Dawne projekty – nowe możliwości.

Przyczynek do badań wczesnośredniowiecznej wsi 43

ANNA DUNIN-WĄSOWICZ

Porównywanie nieporównywalnych w czasie i przestrzeni.

Pozorne analogie czy zmienne elementy struktur „długiego trwania”?

(przyczynek z zakresu geografii historycznej) 59

SYLWIA RODAK

Bolesławiec we wczesnym średniowieczu 71

ALEKSANDRA PANKIEWICZ

Wczesnośredniowieczne (VIII–XII/XIII wiek) czworoboczne budynki zagłębione w podłoże
z terenu Małopolski i Górnego Śląska 87

JAN KLÁPŠTĚ

Cesty do krajiny středověké Prahy 107

ELŻBIETA KOWALCZYK-HEYMAN

Wczesnośredniowieczny gród w Makowie nad Orzycem. Mit czy rzeczywistość? 115

MARIAN RĘBKOWSKI

Gdzie rezydował Świętopelk *dux odrensis*?

Przyczynek do badań struktury politycznej Pomorza w pierwszej połowie XII wieku 125

MACIEJ TRZECIECKI
In portu Plocensi iuxta ecclesiam Beati Benedicti.
Przyczynek do topografii wczesnośredniowiecznego Płocka 137

SYLWIA SIEMIANOWSKA
Domniemana karczma i „dom kupca” na śląskim grodzie.
Socjotopografia wczesnośredniowiecznego Opola-Ostrówka
w świetle znalezisk szklanych i przedmiotów towarzyszących 151

MARIA DEKÓWNA
Pochodzenie sporadycznie występujących na obszarze Polski dużych paciorków
z ciemnego szkła w świetle analiz laboratoryjnych 159

II

PRZEŁOM XIII WIEKU MIASTO, WIEŚ I FOLWARK W PÓŹNYM ŚREDNIOWIECZU

HENRYK SAMSONOWICZ
Lokacje na prawie niemieckim na Śląsku w XIII wieku 175

MARIA LEGUT-PINTAL
Śląski model *melioratio terrae* na przykładzie
ziemi nysko-otmuchowskiej i Pogórza Kaczawskiego 179

PRZEMYSŁAW WISZEWSKI
Polityka i osadnictwo. Przypadek pogranicza czesko-śląskiego w XIII wieku 195

MAŁGORZATA CHOROWSKA
Jeszcze raz o kaplicy św. Marcina na zamku piastowskim we Wrocławiu 209

DOMINIK NOWAKOWSKI
W sprawie identyfikacji zaginionych wsi i folwarków na Śląsku
z perspektywy badań nad obiektami typu *motte* 221

KRZYSZTOF DEMIDZIUK
Średniowieczny obiekt obronny we Wrocławiu-Popielach. Rzeczywistość czy fikcja? 235

DAGMARA ADAMSKA
Winnice na Przedgórzu Sudeckim.
W sprawie uprawy winorośli na średniowiecznym Śląsku 253

III

MIASTO PRZESTRZEŃ I LUDZIE

ALEKSANDER PAROŃ
Miasto i państwo u koczowników północnej Eurazji 271

RYSZARD SZCZYGIEŁ
Kiedy Lublin otrzymał pierwszy przywilej lokacyjny na prawie niemieckim? 281

GRZEGORZ MYŚLIWSKI
Wrocławska ustawa antyzbytkowa z 1435 roku 291

- ROMAN CZAJA
Rada i gmina w Królewcu na początku XVI wieku 301
- OLGA MIRIAM PRZYBYŁOWICZ
„Wolno będzie Żydom mieć okna szklane, w tych domach jednak żeby nieotworzyste...”.
O współistnieniu konwentu klarysek z gminą żydowską w Gnieźnie w XVI–XVII wieku 313
- BOGUSŁAW KRASNOWOLSKI
Przekształcenia urbanistyczne i architektoniczne Biecza do 1914 roku 327
- RAFAŁ EYSYMONTT
Kopia, imitacja, rekonstrukcja.
Najważniejsze tendencje w procesie rewaloryzacji miast na Dolnym Śląsku 339

IV

SACRUM LUDZIE, MIEJSCA, RZECZY

- KRYSTIAN CHRZAN
Bogowie i społeczeństwo. Grody w krajobrazie przedchrześcijańskich Słowian
na przykładzie opowieści biskupa merseburskiego Thietmara o Radogoszczy i Lucicach 357
- ALEKSANDER LIMISIEWICZ, HONORATA RUTKA
Zagospodarowanie terenu wczesnośredniowiecznych cmentarzy szkieletowych na Dolnym Śląsku
w dobie recepcji chrześcijaństwa, na przykładzie stanowiska w Jordanowie Śląskim 375
- BŁAŻEJ STANISŁAWSKI
Christogram *iota-chi* jako wyznacznik procesu bizantynizacji Rusów 395
- SŁAWOMIR MOŹDZIOCH
Santa Maria di Campogrosso – zapomniany ośrodek kultu
z czasów normańskiego podboju Sycylii 409
- STANISŁAW ROSIK
Większa niż Jael i Judyta.
Św. Jadwiga Śląska jako *mulier fortis* na scenie dziejów i w... Trzebnicy
(w świetle dokumentu kanonizacyjnego z 1267 roku) 425
- Abstract 437